

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 28. ANUL XVII.

Telegraful este de done ori pe septemana: joi'sa si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiul prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen.

Sabiu, in 6/18 Aprile 1869.

Un provincie de Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2. cr. si pentru a trei's repetire cu 3 1/2. cr. v. a.

In afaceri constitutionali.

De câte ori amu luat cuventulu in vreo cestiune, amu cautatu sa nu perdemu din vedere realitatea obiectului despre carele vorbimu. Amu consideratu obiectulu, amu consideratu aplicabilitatea lui si folosele lui. Si cu deosebire partea acest'a din urma, folosulu, nu a fostu nici odata luata din punctu de vedere unilateral, ci cu consideratiune nepartinitoria, către societatea, in care ne aflamu si in carea avemu sa traimu.

Si in afaceri constitutionali de o cestiune mai mica seu mai mare, amu procesu astfelu si la ocazioni amu atrasu atentiunea guvernului, amu atrasu atentiunea legislatiunei sa nu se puna pre o linia pedisia; acest'a o amu facutu la mai multe ocazioni, acest'a o amu facutu si la ocaziunea cându diet'a Ungariei a datu ministeriului responsabilu din Pest'a carte blanche (carte alba) pentru Transilvania.

Erá dara o consecintia naturala cá acum cându s'a publicatu statutulu reorganisatoriu provisoriu pentru fundulu regescu sa nu-lu trecemu cu vederea. Observările nostre au fostu in limitele de mai susu. Amu consideratu impregiurările nostre cele nefavoritorie in care ne aflamu de seculi, impregiurările, cari in cei doue-dieci de ani din urma ne-au adusu o gramada de sarcini, dara nici o imbunetare si apoi impregiurarea ca cu toate aceste poporulu din acesta tíera, tratata de toate guvernele asiá de masteru, este sfortiatu la censulu celu mai inaltu, pentru cá sa se faca partasiu, nu de alta, decâtu de a-si dá si elu parerea in afaceri constitutionali si in cerculu celu mai strimtu alu unei comune.

Deca se afla cine-va, precum s'a aflatu „Kol. Közlöny“, cá sa bage vina la astfelu de inocenta si justa pretensiune si se faca alusiune, ca numai „daco-romanisti“ potu face asemenea pretensiuni, vomu dice simplu, ca a incetate ori-ce discussiune cu opinatori de acest'a. Ei se vedu ca in zelulu loru de a laudá totu ce face guvernulu mergu asiá de departe, incátu acest'a va trebui sa le strige cátu de curendu: prea multu zel!

Ce erá parerea nostra cându in unulu din nrii precedenti ai acestei foi ne-amu ocupatu de un'a din afacerile constitutionali din tempulu mai din urma, de statutu? Erá cá cetatienii cei numerosi, din cauza ca nu s'a ingrigitu nimenea mai inainte, cá agricultur'a, cá industri'a sa se radice si agonisela si a agricultoriloru si a industriastiloru se póta fi mai buna, — acum sa nu fia ingreotiati cu censuri, cari sa-i eschida dela exercitiulu drepturiloru cetatienesci, sa nu se puna ierasi paretu de caste si clase intre locuitori, ci sa póta, cum amu mai disu, sa contribue fia-care la radicarea celoru remase atátu de pre josu.

Dara sa vedi si alta minune. Pre cându acela statutu dupa cum amu vedutu chiaru si din trelsulu de o parte eschide si in afaceri comunali pre multi cetatieni dela exercitiulu drepturiloru cetatienesci, pre cându pre unii despre cari ins'a-si legea presupune ca voru mai fi de lipsa a se recruta din cei fara de censulu normatu de dens'a in comune spre a completá numerulu recerutu la constituirea comunitatiloru, ii lasa in discretiunea, nici nu scimu a cui: vedemu ca chiaru acea parte de locuitori, carea are dupa statutu prospectele cele mai sigure de a dispune de majoritati, afla, ca statutulu e pré liberale si ca da d. e. in scaunulu Sebesiului pré multa libertate romaniloru si voru majorisá inteliginti'a si burgesi'a sasasca. Va se dica nu e destulu unu focu, ci sa mai vina si alu doilea, cá sa fimu intre doue focuri. (Vedi si cor. dela Sebesiu reproducu dupa „Hrm. Ztg.“)

Cine vrea in adeveru fericirea unei tieri, nu se póte pune in o pusetiune asiá de unilaterale se-

paratistica seu egoistica. Nu se cade a se pune, pentru ca fia care stare sociale are in proportiune cu scutulú cei da patria si meritele pentru ea. Un'a norma corpondietoria sa fia; sa nu fia privilegii pentru nimenea si cine corespunde acelei norme sa se bucure de dreptu. Atunci de siguru ca stările sociali, ce se afla in impregiurări mai favorabili, cum e d. e. industri'a dela cetáti si va avé multiamirea sea cu partea ce i se vine; a tului inse industri'a agronomi'a dela tíera nu mai e de tempulu de astadi.

Dupa noi nici un'a din mesurile si aspiratiunile ce tindu spre apasare si privilegii nu voru inaintá binele generulu alu tieri, ci lu voru tiermurí. De aci inse multiamire nu póte sa resulte, pentru ca unde nu e multiamire nu e nici binecuventarea de susu.

De aceea nóue ni aru paré bine, cându nu se aru adeveri nici scirea, ca in sesiunea dietei viitorie, censulu pentru alegerea la dieta se va urca la 50 fl. dare de venitu in cetáti, si 10 fl. dare directa la sate. Ungari'a a fostu si este si adt mai favorita si in privinti'a midilóceloru de comunicatiune, si in privinti'a productelor de traficu in tíera si de esportatu in strainetate, si a alesu cu unu censu mai micu decâtu Transilvani'a, cea fara de midilóce de comunicatiune, si in carea productele parte nu se potu esplotá cum se cade, parte, deca suntu produse, nu au nici unu pretiu.

Urcarea censului aru fi a estinde acesta sarcina si a supra Ungariei, cu scopu de a eschide si de acolo si dela noi pre poporu dela afacerile constitutionali.

Eéta dara motivele nostre, cároru mai curendu li s'aru puté imputá ca suntu cosmopolite decâtu dacoromaniste. Deca nu ne convinu mesurile ce vedemu ca incepu a se pune in lucrare, caus'a suntu mediile restringátore de libertate si cari dau sortile tieriloru in mânilé vreo cátoru-va, cari sa faca cu ceilalti locuitori eschisi din barierele constitutionali ce voru vré, si ce le voru placé. *)

Atragemu atentiunea romániloru ce se afla la diet'a Ungariei, atragemu atentiunea tuturoru deputatiloru, cari pástreza in pepturile loru adeveratele simtieminte democratice si le dicemu: sa-si puna toate puterile pentru valorarea principiiloru ce suntu chiamate sa radice si clasele de josu a le societátei, pentru cá sa le aduca, nu numai pre chárthia, dara si in realitate la dreptulu egale. Acest'a este carele da puterea societátei omenesci, carele apropia omu de omu si natiune de natiune. Acest'a are sa dea adeverat'a infratire si in fine pa c e a popóreloru.

Resolutiunea galitiana.

Dreptatea e recunoscuta de o idea sublima si cá atare o profeséza toti invetiati si la ea se provóca tota lumea. Insa ea e numai unu idealu, si nime nu voiesce a o pune in pracsu. Acest'a o documentéza starea nostra in genere starea poporulu din statulu austro-magiaru, si putemu dice mai multu seu mai putienu, toate evenemintele din lume.

Unu esemplu invederatu a adeverului acestui'a ni se presentéza in resolutiunea poloniloru din Galiti'a. Mai inainte amu fostu amintitu in scurtu si in foi'a acest'a, despre o resolutiune a dietei galitiane carea pretindea o autonomia mai restrinsa, ce fu asternuta senatului imperiulu din Vien'a. Pána cându Austri'a cislaitana a avutu lipsa, pentru constituirea sea, de ajutoriulu poloniloru, le-a promisú implinirea tuturoru dorintieloru. Cându se vediu constrinsa a face o revisiune nóua in constituitiunea

sea, avú lipsa de popórele cislaitane. Dara boemii (cechii) se oposese la formarea atátoru revisiuni nefavoritória, si cându aru fi denegatu conlucrarea loru si polonii atunci trebuia sa incete tota mastina a statului. Insa reprezentantii loru nu au pututu castigá pentru o actiune comuna pre cechi si nici nu s'au pututu decide pentru o abtineru, vedendu pre cechi ca alérga celu putienu cu demustratiunile la inimiculu eternu alu poloniloru la Russi'a. Deci au intratu in senatulu imperiulu, a conlucratu cu energia la formarea dualismulu si la constituitiunea presenta, cugetându ca dupa complanarea afaceriloru la ordinea dilei, dupa finirea revisiunei constitutionei generale pentru Cislaitani'a, se voru respectá si dorintiele loru. Dara ei s'au insielatu, cáci revisiunea se fini, dara despre recunóscerea autonomiei galitiane nu erá vorba; senatulu imperiale nici nu voi se auda de cestiunea galitiana si dupa ce diet'a tieri si formulá dorintiele sele intr'o resolutiune, prin care sa-i se garanteze óresi-care autonomia administrativa propria si o asternú acest'a prin reprezentantii sei senatului imperiulu. Ómenii „constituitiunei“ in sa se indignara de atát'a temeritate, si, la urginti'a ablegatiloru galitiani, o da-se totusi in fine unei comisiuni constitutive, a cárei resultat fu neprimirea punctelor celoru mai esentiali. Se respinsu cererea, de a avea diet'a tieri dreptu legislativu in afaceri economice si comerciali, in cauza de indigenitate in afacerile instructiunei publice, de a avé dreptu esecutivu pre basea drepturiloru sustátore. Li s'a respinsu legislatiunea in cause de reciprocitate cu alte state autonome, asemenea cererea pentru constituirea unui foru apelativo supremu; li s'a respinsu cererea de avé unu guvern respundietoriu si autonomu si in scurtu toate dreptarile, ce forméza per excellentiam autonomi'a unei tieri.

In urm'a respingerei acestoru dorintie a poloniloru, de almintrea fórte netoleranti cu alte nationalitati, de siguru ca tier'a putienu va resimti. Ruteniloru cari au sa sufere supremati'a polona, indata ce lusesce sórele dea supra Galitiei mai dulco, putienu va sa le pese, deca conlocuitori loru poloni nu au pututu ajunge, cá sa fia domni celor'a nemidlociti. In Vien'a acest'a e cunoscutu. Eéta ce face despretiulu unei natiuni fatia cu alt'a. Respingerea s'a facutu din doue cause. Dintáiu dice comisiunea ca nu se póte primi resolutiunea poloniloru din cauza, ca concediendu constituirea autonoma a Galitiei, trebuie sa se ia la o revisiune nóua tota constituitiunea statului, ce este impreunata de siguru cu cele mai mari greutáti. A dou'a cauza, mai pre submána, s'a adusu inainte, ca deca voru concede Galitiei o astu-feliu de autonomia se va vatamá Russi'a, pentru ca in apropierea Galitiei suntu polonii rusesci, pre care imperatulu Russiei nu-i prea iubesce si prin urmare dându veciniloru din Galiti'a autonomia tieri, Russi'a va privi acest'a cu cea mai mare neplacere.

Aceste suntu causele respingerei resolutiunei dela comisiunea constitutive si senatulu imperiulu póte ca inca nu o va primí. Russi'a, nu scimu pána acum ce va dico la mesur'a acest'a. E dreptu ca prin acest'a se departa o temere de o representatia nationala polona in Lemberg, dara de alta parte perde si o tórta de carea putea sa prinda pentru de a se amestecá in afacerile galitiane si prin urmare a le imperiulu. Nereesita acest'a ori cum vomu lua-o e de a se atribui si suprematiei ce tinde elementulu polonu sa esecite asupra rutenismulu, ba elu nu se sfiesce a se simi chiamatu a suprematisá si elementulu romanu din Bucovin'a si a uneori viséza de civilizatiunea orientului intregu.

Cumca polonii nu se voru multiamí cu acea respingere ne increditiataza cuvintele representan-

*) Sciri mai nóue spunu ca in genere censulu va fi mai scadiutu.

tului Zybkieviciu carele dise, că polonii nu voru abandoná nici odata dorințele lor; deca s'a respinsu ele se voru face o cestiune de tempu, si acest'a va veni, căci Galiti'a si reprezentantii polonilor nu voru încetá nici odata dela lupta in directiunea luata si scopulu prefapta trebuie se'lu ajunga.

Polonii voru trebui sa se impace cu rutenii, ungurii cu românii si celelalte nationalități, si nemtii cu cehii si ceilalti slavi si atunci póte veni imperiulu la o stare liniscita; altmintrea vomu fi totu amenintati si cestiunile ce se totu deschidu voru fi totu atâtea rani periculose, cari facu nesiguru viitoriulu.

Eveneminte politice.

Ceea ce privesce politic'a interna este acum la ordine, diet'a Ungariei in lini'a prima. Acest'a dupa cum este cunoscutu are sa se constituie in curendu. Constituirea ei in sa ne spune „Századunk“ ca se póte intemplá se fia paralisata. Caus'a la acest'a e stâng'a extrema, carea vrea se puna in miscare tóte petrele si sa protesteie contra unui numeru insemnatu de deputati de ai dreptei. Insa de óre-ce se aude ca voru sosi proteste in dieta, si in contr'a multoru deputati din stâng'a, póte urma ca in cele din urma diet'a sa nu se póta constitui de locu, pentru ca nu va avé numerulu de deputati recerutu la constituirea casei. Temerea acest'a nu e intemeiata.

„Pesti Naplo“ constatéza ca in Ungari'a se arata agitatiuni comunistice. Face prin acest'a alusiune la o intemplare in Babocs, unde tieranii se dice ca se apucaseru sa imparta mosiele proprietarilor celor mari intre sine. Si asiá cu privintia la acésta intemplare provóca pre partid'a lui Deak sa desvólte putere cátu se póte de multa spre a pune stavilu acestoru resturnári de ordinea sociale.

Relatiuni bune între Francia, Itali'a si Austri'a ne vestescu pre tóta diu'a diarietale. Cu deosebire între puterile cele dóne din urma domnesce atáta intimitate, se schimba alátea decoratiuni pentru persoane de inalt'a distinctiune, încátu ai crede ca amicitia între aceste dóne puteri e de veci si are sa dureze téra veci. Unu telegramu de unu cuprinsu micu dara insemnatu a produsu óre-si care sensatiune. Acel'a erá telegramulu caletoriei ducelui de Aost'a la Berlinu. Demintirea cea grabnica ce s'a datu dela Florenti'a acestei telegrame, aretându si loculu unde se aflá disulu duce, adeca la Spezzi'a spre a inspectiuná o escadra, a adusu spiritele la locu si inceputa a-si esplicá tendinti'a telegramei din Berlinu. Ea vede cu ochi rei, dicu diarietale de Vien'a, intimitatea între Austri'a si Itali'a.

Asecurările de pace inea nu lipsescu din tóte

pártile. Despre cuventulu de tron cu carele se va deschide diet'a Ungariei amu si amintitu ca va fi pacinicu. Ministrulu de interne alu Franciei inea a vorbitu in siedinti'a dela 10 Aprile forte pacinicu si Prussi'a inea se aratá multiamita cu vorbirea mentiunatului ministru. Asiá dara pace in tóte si din tóte pártile, celu putienu pentru primavér'a acest'a.

In Romanii'a au decursu alegerile. Dupa „Stéu'a orientului“ din Bucuresci din fost'a majoritate a camerei abia voru fi o duzina de deputati. Majoritatea e dara a guvernului. E forte greu de a judecá bunetatea unei constelatiuni de partide in Romanii'a. Partidele atátu diferescu de tare între sine încátu, in ori-care diu'ariu alu cutárei partide vedi pre cele-lalte descrise de necapace de a face ce-va. Cine cetesce cu atentiune diarietale cáte le póte capetá de acolo (ca regulatu nu au venitu tóte si se vede ca nu vinu nici acum) vede acele-si acusatiuni din partea invinsiloru, cari le aruncu invingetorii, deca sa ne servimu de astfelu de expressiune, asupr'a celor-lalti, cându acei'a erau la putere. Acest'a impregiurare ne-arú duce la trist'a conclusiune, ca acolo tóte frecárele suntu mai multu din ambitiune nu in sa din principiu. Amu publicatu in nrulu trecutú ce dice „Monitoriulu“ despre unele iregularități la alegeri; astadi publicámu sub rubric'a Romaniei pasagie din Romanulu si din „Tier'a“, cari dovedescu ceea ce amu disu mai susu.

Abia acceptámu deschiderea camerei cá sa vedemu ce va lucrá si cum. — Sciri despre o crisa ministeriale se repetiescu.

Unu corespundinte a lui „Hr. Zlg.“ din scaunulu Sabiului indignandu-se de introducerea statulu provisoriu in fundulu regescu si pentru incorporarea comuneloru din scaunele filiale Saliste si Talmaciu serie intr'unu numeru a mentiunatei foi armatóriele:

„Cându fusesemu chiamati la adunarea scaunale si audisemu despre emisulu ministeriale, prin care suntu de a se incorporá si alte 16 comune romanesci la scaunulu Sabiului, nu ne simtiamu pré bine. Si ne parea curiosu, ca adunarea scaunale prefapta fiindu, deodata s'a sistatu fára cá se mai fimu convocati la ea. Se dice ca s'a denegatu o adunare scaunale fára conchiamarea comuneloru de curendu incorporate. Totu porunci preste porunci se aducu si se detragu in tempulu de fatia!

„De atunci amu primitu ordinatiunea despre organizatiunea corpulu reprezentativu sasescu, care pune capetu puncteloru regulative. O adunare scaunale dupa form'a de mai inainte nu vomu mai avé. Si noi ne invoimu bucurosú la aceea, cându s'aru fi facutu numai ce-va mai bunu. Noi ne-amu indestulitu cu aceea, ca uiversitea facuse unu sta-

tutu nou despre corpulu reprezentativu si-lu aster-nu-se regimului. Adunarea nóstra scaunale inea a conglasuitu in genere cu proiectulu, ce i s'au impartasitu mai inainte. In acel'a inea nu stá, ca deputatii la adunarea scaunale sa nu se mai aléga de comunitatea locale, ci de alegatorii, ce suntu indreptatiti la alegeri dietali, precum s'a ordnatu acum. Omeniloru nostri le vine siodu, ca comunitatea locale, care de altmintrea dispunea asupr'a tuturoru causeloru comunale, prin urmare si putea tramite reprezentantii sei cu plenipotinti'a comunei ori si unde, se nu mai aiba dreptu a-si alege reprezentantii sei pentru adunările scaunale. Nu le place a fi incomodati de atátea ori si cu atátea alegeri.

Dara cum va fi in viitorea adunare scaunale? Mai inainte aveamu din 25 comune rurale a scaunulu Sabiului 50 de deputati si 6 membri din comunitatea cetatienésca cu totulu 56 capete, la alegerea oficialiloru supremi de abia 100. Acum s'a adausu mai întâiu 2, dupa aceea 16 comune mai inainte supuse si tienatórie de confiniel militare. Pre lánge 20 comune sasesci, va cuprinde acum scaunulu 24 comune romanesci. Cu exceptiune cam de 6 comune cu alegatorii putieni, ce voru tramite numai 2 deputati, voru tramite comunele rurale cáte trei, si asiá voru fi in adunarea scaunale 123 de deputati. Cu numerulu egalu a reprezentantiloru cetátiei, voru siedé laolalta 246 deputati séu voru stá deca nu voru ajunge scaunele. Cu discussiunile si conclusele nu vomu pré puté sporí intr'unu corpu atátu de greoiu.

Acest'a nu s'a proiectatu de universitate. Numai comunele, ce au mai multu de 100 locuitori cu censu de 8 fl afara de darea capului, erá indreptatite dupa acelu proiectu a tramite 3 deputati in adunarea scaunale; comunele cu mai putienu de 50 locuitori cu censulu susu numitu cáte 1; celelalte cáte 2.

Asiá aru avea cam 12 comune cu cáte 3 deputati, 36; 16 comune cu cáte 2 deputati, 32; 15 comune cu cáte 1 deputatu, 15, cu totulu 83, cu numerulu egalu alu cetátiei aru fi cu totulu 166 deputati in adunarea scaunale.

Chiaru pre lánge incorporarea dominiului Talmaciu si Seliste vinu in scaunulu nostru circiter 39 deputati din comunele romane; pre cându asiá, cátu se voru eschide reprezentantii cetátiei, au majoritate. Nu e acest'a inecuitabilu, candu cugeti ca la alegerea din urma de deputatu dietalu aceste 24 comune aveau numai 275 alegatorii, pre cându cele-lalte 19 comune sasesci aveau 917 alegatorii.

O alta inecuitabilitate, póte o urmare a celei amintite, e, ca reprezentantii cetátiei se participe in adunare scaunale la alegerea de deputati pentru universitate, de-si comunitatea tramite atáti'a abile-

FOISIORA.

Descalcareá lui Dragosiu in Moldov'a.

(Epopée in 12 cánturi, de V. Bumbacu.)

(Estrasu dupa „Fóia soc. din Bucovin'a“.)

Introducere.

In istori'a poporului romanu este o pagina de mare insemnatate, este unu momentu de miscare noua, de viétia, de valóre pentru istoria, de interesu pentru poesia. Este acelu vécu de vecinica memoria, in carele daco-romanii si radica capulu de nou de sub velulu posomoritu alu suteloru de ani; ce se strecurara preste densii, amenintandu-i de atátea ori cu lovituri de mórté. Este véculu alu XIII in carele Radulu Negru ducele Fagarasiului, trece cu cetele sele din partea resaritena a Transilvaniei in tier'a romanésca si-si organizéza unu statu non politicu. Totu asiá se intemplá si cu o parte din romanii locuitori in Marmati'a, între Tis'a si Carpati. Ei trecu mantii cu glóte numerose si se asiedia in partea média-noptiale a Romaniei de susu, adeca in Moldov'a, sub cárm'a nemuritoriului Dragosiu. Astfelu se intemeiáza alu doilea statu politicu românú. Aceste dóne ramuri suntu mai fericite decátu trupinele lor remase in Transilvanii'a si Marmati'a. Fiicele suntu mai fericite decátu mamele lor.

Eata pentru ce dicu, ca véculu alu XIII d. Cr. inauguréza o epoca noua si stralucita in istori'a nóstra nationala. Istoricii au sa referésca posteritatiéi despre urzirea a dóne state gemene romane, carele mai tárdiu se contopescu in unulu.

Fruptele vécului alu XIII se primenescu in véculu alu XIX. prin unirea principateloru Moldov'a si Munteni'a. Poetii romani au sa cánte despre intemeiarea a dóne state romane. Greu este pentru unu istoricu sa serie despre aceste dóne intemplári istorice. Mai usioru i este unui poetu sa cánte aceste dóne momente insemnate. Istoriculu are lipsa de documente necontestavere pentru intarirea adevéruului seu. Adevéru radimatú pre puterea arguminteloru critice se cere astadi dela unu istoricu. Lips'a isvóreloru, a monuminteloru si remasitieloru istorice de ori si ce soiu, referitóre la intemplárele vécului amintitu, casiu néza, cu privire la Daco-romanii, greutáti nespuse de mari. Incursiunile barbariloru din evulu mediu au stersu mai tóte urmele istorice din Daci'a lui Traianu. Urm'a cea mai insemnata inea nu o putura sterge; si acest'a este esistinti'a poporului romanu, coloniile Traiane.

Istoriculu, dupa cum disei, cauta sa pasiésca in fati'a lumii cu documente neresturnavere. Poetulu i-si póte urdi cántarea sea avendu de base chiaru si numai o traditiune populara. Istoriculu trebuie se convinga lumea despre tóte cáte le scrie; poetulu inea n'are lipsa neapérata de dovedi istorice autentice. Dreptu aceea poetulu are unu câmpu liberu, unu câmpu cu totulu diferitu de alu istoriculu. Poetulu póte schimbá adevéruulu realu istoricu, inlocuindu-lu prin celu idealu poeticu, adeca prin acelu farmecu alu cântárei sele, carele rapesce pre cetitoriu pána intr'atáta, încátu descépta in elu consimtiementu si-lu face sa créda vrendu nevrendu in cele cántate de densulu. A descéptá credinti'a si consimtiementu este unu momentu, ce trebuie sa-lu poséda fia-care poetu adevératu. Istoriculu

are sa arete realitatea góla si simpla; chiamarea poetulu inea este idealisarea si nobilisarea realitatiéi. Poetulu póte créa din nimic'a; istoriculu inea nu póte créa nimic'a. Eata diferinti'a între istoricu si poetu! Eata greutatea istoriculu si usiuretatea poetulu! Cu tóte acestea inea nici unu poetu romanu n'a cántatu despre faptele lui Radulu Negru si despre ale lui Dragosiu. Câmpulu poesiei epice jace la romanii inea nelucratu.

Modele stralucite si demne de imitatu in privintia formei interiére au fostu si voru remané pururea grecii antici. Iliad'a si Odiseea lui Omer au fostu si voru fi pururea cele mai sublime poeme epice. Omer este puterniculu isvoru, din carele se adapara Eschilu, Sofocle si Euripide, pentru cá sa creéde nemuritóriale loru tragedii. Celu mai mare imitatoriu alu lui Omer este la romanii indieitulu Virgiliu. Numai Virgiliu l'a sciutu imitá atátu in form'a esteriére, adeca in metru, cátu si in cea interiére, adeca in cuprinsu. Metrulu omericu, metrulu poesiei epice grecesce si latine e greu de introdusu in poesia romana, e cu neputinti'a. Celu putienu pána astadi inea nu s'a aflatu unu maiestru la romanii, carele aru fi documentatu, ca este in stare a face unu esametrú dupa tóte regulele recerute.

Cine este inea inanguratoriu epopeii nationale la romanii? Este venerabilulu nostru poetu Eliade cu cele dóne cánturi celebre din Mihaid'a sea. Durere inea ca acestu opu sublimu si unicu in felulu seu nu s'a finitu inea de cátra autoriu! Sa sperámu óre cumca-lu va indepliní?

Prin epopee au cántatu poetii greci glori'a dieiloru si a eroiloru sei; au cántatu intemeiárele de cetáti si de state, de temple si de sarbatori nationale; au

gati, cât și scaunul. Cum se va infatșiă această? Se va numără votul reprezentanților scaunali la universitate după, și a deputaților cetății numai odată? Și când se va pertractă despre averea națională, se voru numără voturile iera altminteră, de ore-ce nu e dreptu, că deputaților cari reprezintă în majoritate comunele foste odată supuse, să li se concăda aceși influență asupra administrației averii naționale, că și deputaților altor scaune, ce cuprind comune libere și din vechime țenătoare de pământul sasescu?

Multe amu pută întrebă; dară vomu încetă, căci lesne se pôte întemplă, că răspunsul sa nu ne pré placa. Și otaririle asupra executării alegerilor din prospectu, ce se voru esoperă în edificiul național, însă fără conlucrarea universității, ne voru causă încă multe surprinderi, ce nu voru fi pré consolatória.

Activitatea societății de lectură a teologilor din Aradu în decurgerea an. scol. 1868/9.

Mi implinescu cea mai placută detorință, în cunoștințându on. publicu romanu despre activitatea societății de lect. a teologilor aradani, carea de-si numai de unu tempu pré scurtu se bucura de infintiară ei, totuși cu puteri duplicate nisuesce de a oferă cău mai multu pre altariul literaturii naționale, și de a se urcă la acelu teren, pre care trebuie să ste o corporațiune, a căreia devisa este înaintarea intereselor poporului romanu și prosperarea pre câmpul literaturii bisericice noastre crestinesce, în carea direcțiune cu viaa bucuria potu anunță, ca sub impregiurările presente se magulesce de o activitate continua cu progresu recerutu.

Petrusa dreptu aceea tinerimea noastră clericală de santienă scopului și incurgiată de sporiul făcutu în decurgerea anului trecut, la începutul anului curentu scol. s'a coadonatu pentru de a se reconstitu în societate și apoi de a continuă firul întreruptu preste intermediul ferierilor scol.

Prim'a data în ședința preliminară se tiora consultări despre modulu sustinerii ordinului bunu în afacerile sociale, se facura înscrierile membrilor factori și partinitori, și se alesera de oficiali ai societății: Dimitriu Pop'a de presidiu, Custante Gurbanu de bibliotecariu, — ambii teologi de anulu III, Zacharia Popovicu din anulu II — de notariu, Iustinu Cernetiu de casieriu și Michaiu Sturz'a din cursulu I — de controloru.

Cu deschiderea ședințelor societății — în 26 Nov. — din partea presidiului se denumescu membri, cari voru de a-si prezentă operatele pentru ședințele viitorie.

În semestrulu primu alu anului curentu scol. se tiora 9. ședințe ord., în cari după autentificarea protocolului din ședința precedentă — conformu regulilor usuale, — se citescu operatele presintate dimpreună cu criticele făcute asupra lor și se dechiară câte-va poezii parte prose literare ale celor mai celebri autori români. — În fine urmăza consultările generale despre înaintarea intereselor societății, care avendu fatia serioasă — de multe ori sunt de mare importanță.

Că efecte din aceste consultări se realiză ideea consolidării noastre cu frații dela institutele teologice din Sabiu, Caransebesiu și Cernautiu; o placere ne-pusa simțim, cându în ședințele noastre sociale audim cetindu-se corespundințele fratiloru îndepartati, cu cari inse la olaltă aspirăm la aceleași tendințe naționale-bisericicesci. —

Altu eflusu mai importantu alu acestor consultări este edarea fôiei „Speranța“, carea ca organu alu societății noastre apare dela 1. Februaru a. c. regulat de dône ori în luna. On. publicu căruia suntemu cu multemire pentru partinirea caldă în această întreprindere a noastră cunoșce din destulă îndreptariul și scopul acestei fôie perioade fără de a mai adauge și din partea noastră nisce aplicatiuni; ne vomu silă dreptu aceea ca partinirea acest'a se ni-o eluțăm și pre viitoriu.

Biblioteca institutului, carea de prezentu e în posesiunea societății, — asiderea înfloresce din di în di sporindu-se cu cărti interesante; și pre lângă impregiurarea aceea, ca încă nu s'a reconstituit din tôte bucățile ce se afla în inventariul dela anulu 1840: — inventariul de acum a ajunsu la pozițiunea 426, dintre cari numai în an. cur. scol. au încursu 42 de bucăți.

Dupa reportulu casierului starea materiale a societății încă e îndestulătoare.

Dară activitatea societății noastre se dovedesce mai alesu prin infintiară unu cabinetu potericu de lectură, în care si-are spre dispuzițiune până acum 18 jurnale române unulu magiaru și trei germane, care atâtu gustu de lectură a sternit între membri, câtu acele (22. de diurnale) necarmatu sunt folosite, mai la recererea fratiloru gimnastici și pedagogi, se face dispuzițiunea ca și densii se pôte cercetă acestu cabinetu, menitu altcum binelui comunu.

Mi încheiu referența cu acea speranță, că zelulu acest'a alu tinerimei noastre nici cându nu se va stinge. Ier' vincurile insocirii, cari produc fructele folositorie, — de acum înainte ne voru împreună și mai stensu laolaltă, prin ce putem câștigă societății noastre și în viitoriu, apretinerea, ce o are astadi din partea on. publicu romanu și a ven. superiorității scol.

Zacari'a Popovicu,

„Speranța“ notariu.

petrecutu coloniile lor răspandite peste țări și peste mări au răspandit marea națională preste tôte lumea vechia, și au radicat-o până la înaltulu cerului. Epopeea a cântat faptele și virtutele eroilor, ea a fostu o școlă de creștere pentru fiii Eladei antice. Grecii clasici au murit, Grecii clasici au fostu admirati în viața de cătra tôte lumea vechia; lumea modernă și admira după mörte, cetind pre Omer de asupra mormintelor lor.

Românii au și ei destulă materia pentru astu felu de literatură poetică, pentru epopeia națională, ce creșce caractere mari și nobile, represintându fapte gloriose ale strabunilor, virtutea stramosișca.

Războiele lui Traianu în Dacia, Radulu Negru și Dragosiu, Stefano celu Mare și Mihaiu Vițadiulu etc. etc. ore nu sunt aceste imagini gloriose, aceste umbre maretie totu atâtu de demne de cântat ca și războiele Argivilor cu Troenii, ca și emigrarea lui Enea la Italia? Dece s'aru stramută tinerii nostri poeti pre aceste câmpii încantătoare ale poeziei epice, atunci aru cântă mai multu putienu despre amoru; atunci aru cântă mai multu despre virtutea strabunilor nostri și aru aduce mai multu folos literaturii și națiunii noastre.

Eu mia-mu alesu de subiectu pentru o epopee națională „Descalcarea lui Dragosiu în Moldova“, carea va cuprinde XII. cânturi. Impregiurările nu miau permis, a o duce spre capatu; ca să aiba însă publiculu cetitoriu romanu o idee despre întreprinderea acest'a, publicu cântulu I. supunându-lu astu felu judecării sefe. Metrulu este celu de 14 și 13 silabe, adică a l e s a n d r i n u l u modifi-

catu, precum se afla elu întrebuintiatu de poetii români. Metrulu acest'a este celu mai aptu pentru epopee în limb'a română, și numai prin acest'a se pôte suplini încâtu-va esametruul grec. seu latinu. În metrulu acest'a și a scrisu Dlu Eliade cele dône cânturi ale Mihaiidei sefe, însă cu deosebirea, că Mihaid'a este scrisă în versuri albe, adică nerimate, pre cându încercarea mea consta din versuri cadințiate.

Ca isvöre mi-au siervit atâtu istoria, câtu și tradițiunea populară culeasă de cătra stimatulu meu colegu G. L. Buliga din acelu locu din Bucovina, unde s'a asediatu Dragosiu de prim'a data cu voinicii sei. Istoria lui Dragosiu dreptu ca este forte scurtă și seacă, dera pentru scopulu unei epopee este pré destulă. Tradițiunea populară este mai lungă, mai variată, și cuprinde în sine multe mominte interesante pentru poezia. Tradițiunea spriginesce pre autoriu în multe privințe, fiindu că împedea monotonismulu istoricu prin episoade poetice, cari sântu pentru epopee aceea, ce sunt aromatele pentru bucate. Afara de acestea amu făcutu întrebuintiare și din dreptulu meu adaugendu din parte-mi atât'a, câtu amu crediutu ca este de lipsă.

Dece voi fi corespunsu baremu încâtu-va pretenșiunilor făcute unu poetu, atunci mi voi fi ajunsu și scopulu în asemenea gradu. Neavendu încercarea mea altu merit, ea va fi celu putienu unu boldu pentru alte talente mai ingenioșe.

V i e n ' a , în 10 Novembre 1868.

(Va urmă cântulu)

R o m a n i ' a .

B u c u r e s c i , 28 Martiu v.

Operatiunea electorală putem dice ca s'a sferșitu, căci n'a mai remasu a se operă decâtu colegiulu alu 4-lea. Acesta de pre urma operatiune, începută astadi, se va sferși Sambeta ser'a și atunci, creațiunea terminată Dumineca, se va repausă în sferșitu administrațiunea și justiti'a, și cu dens'a și prin trens'a națiunea intrăga.

Și repausulu pentru națiune este cu atâtu mai asigurat cu câtu ca s'a pronunțiatu cu o unanimitate din cele mai uriasie în favorea guvernului și contr'a noastră, contr'a fostei camere, și încă amu pută dice contr'a tuturor celorlalte partite și chiaru fractiuni. Afara de Craiova, unde alegatori s'au manifestat pentru majoritatea fostei camere mai în tôte colegiile — căci printr'o telegrama de ieri sera d. Stoloianu ne spune ca chiaru și în colegiulu alu IV-le majoritatea este asecurată pentru acel'a-si principiu — și afara din 4-5 colegie isolate, încolo pretințdena națiunea s'a pronunțiatu pentru opiniunile reprezentate în guvernul de d. Cogalnicenu.

Triumfulu guvernului este cu atâtu mai mare, cu câtu însă-si capital'a s'a manifestat de asta data în contr'a noastră și pentru guvernul. Și ce manifestare! Este sciutu ca nici odată la alegerile din București pentru camera, ca și pentru comuna, alegatorii, cari au votat, n'au fostu în numeru mai mare de vre-o 1700; de asta data alegerile au fostu atâtu de libere și linisite și setea de a și exercită dreptulu și de a se manifestă în contr'a noastră a fostu atâtu de mare pentru fiecare cetățenu, încâtu, de-si la secțiunea de Rosiu, unde a votat preste 570, d. Ioann Brateanu a avutu preste 500 voturi, totuși aflăm că la celelalte patru secțiuni au votat de asta data mai multe mii, și nu pôte fi îndoiela ca candidatii guvernului au obținut tôte acele voturi — dice ironice „Romanulu“.

Iera „Tiera“ dela 29 Martiu dice:

Tôte prevederile și predicerile noastre se realizeza unele după altele.

Nu suntemu pentru acest'a nici mai mândri, nici mai înaintati, căci traimu într'unu midilocu unde vederea limpede nu adauga la creditulu individlor. Trebuie se ai nu dreptate ci succesu în Romania ca sa fi pretiuit. Nu este adevorulu și sinceritatea care captiva, ci acea dibacia equivoca, care consistă în ați ride de legi și de morala, spre a ajunge la sferșiturile tele. Cu câtu unu omu e mai cinicu, cu câtu se accomodeza mai lesne de tôte sistemele și de toti omenii, cu câtu se taresce mai multu cu atâtu șansele lui de a ajunge, de a se mentiené și a se perpetuă la putere se marescu și plecându de aci s numerulu adherentiloru atrasi prin perspectiv'a apropiată de a face treburi!

Dară ori cum aru fi, în ceea ce priveșce alegerile Bucureștilu în specialu, publiculu își aduce fără îndoiela aminte de ceea ce amu sustinutu neincetatu și în colonele acestei foi și din înaltimea tribunei, adică ca partidulu Domnului Bratianu eră unu partidu facticu, ca eră o umbra nici decum o realitate. Trup'a pre care D. Bratianu o ingajase spre a jucă rolulu unu partidu seriosu vediendu de asta data pre directorulu seu incurcatu în greotăți și fără șanse apropiate de a reveni la putere, l'a parasit fără hezitațiune că sa se pue la suld'a unu altu impresariu mai favorizatu deocamdata de sorte. Navusesemu ore dreptate de a dice ca succesele pretinșe populare ale Dlui Bratianu teneau în mare parte, teneau mai alesu la creditulu de care lumea seie ca se bucura în înaltu locu, la coquetăriile puterii cu demagogia? Tôte acestea disparându, partidulu seu s'a evaporatu la minutu. Point d'argent, point de Suisses!

Dară condotieri ce avusesse la serviciulu seu nu s'au multiamitu a'lu parasit, ei au facutu mai multe mominte prin perspectivă de mai mari căștiguri, ei s'au inrolat sublu drapelulu cabinetulu actualu. O a totu puternica magia a sacului! — Atinsi deodate de graci'a . . . ministeriale, toti acesti pagani au primitu botezulu pre fondurile sacre (a nu se ceti fondurile secrete!) ale bisericice. adică, nu, ale puterii executive, și puindu de asta data la serviciulu seu, cutezarea și musculii de care partidulu Bratianu profitase până aci, ei au facutu de asta data ca cumpan'a sa se aplece în favorea noulu întreprinzatoru a boxei electorale.

Deputatii alesii la coleg. IV. Hfovu, Vladimiru Ghie'a. Bolgradu, T. Hozov. Vaslui, Iordachi Rascanu, Galati, Georgiu

Focșia. Slatina, Ianu Petrescu. Berladu, Iordache Docanu. Tecuci, Petre Ciuca. Calarasi, Uliș Crețianu. Iasi, Tom'a Antoniad. Dorohoi, General Tobias Gherghel. Magurele, Costache Racota. Bozeu, Dimitrie Filiti. Tergoviscea, I. N. Alessandrescu. R. Saratu, Oprisianu Iorgulescu. Romanu, Vasile Alessandri. Falticeni, Alessandru Botez. Pét'ra, Nicu Roset Balanescu. Ploiesci, Teodoru Vacarescu. Caracalu, Const. Darvari. Jiu, Grigoriu Busnoceanu. Giurgiu, Cesaru Boliacu. Husi, I. Costandachi. Bacău, Eugeniu Ghic'a. Cahulu, I. Nicolau. Craiova, Ioann Brateanu. R. Valcea, Oscaru Eliade. Pitesti, C. Varzariu. C. Lungu, Pavelu Anghelescu. Focșiani, Dimitrie Pruncu. Severinu, Nicolau Isvoranu. Botosiani, Anibalu Ghergel. Brăil'a, Massimu.

Varietăți.

*** Maj. Sea Regele a decisu, sa se desvalésca monumentulu radicanu palatinului Iosefu in 25 Aprile.

*** Gard e, (honved). Maj. Sea Imperatulu a incuviintiatu organizarea successiva a honvediloru, dupa planulu unui majoru conte Schweinitz. Organizarea va succede asiá incătu pâna la 1. Octobru a. c. sa fia tôte cadrele incheiate. Inceputulu se va face in Pest'a in lun'a cea mai de aprôpe.

*** In 12 Aprile nou a primitu Maj. Sea pre generalulu italianu Sounaz si pre comitentii sei. Acestia, precum si legatiunea italiana, dupa aceea Beust, Kuhn si Moering au fostu invitati la mes'a imperatésca.

*** Procuratur'a finantiale din Sabiu se disólva si se asiéa in Clusiu sub numele de „Directiunea cauzelor fiscalé reg.“ Directorulu acestei deregatorie e denumitu Zarecky consiliariu finantiale.

*** In oenele dela Wieliczka s'a ruptu unu ventilu dela sorbu. Reparatiunea va recere tempu indelungatu. Ap'a s'a suitu dejá 23 de stângini.

*** Dupa cum andimu si cetimu, in vér'a acést'a se voru face unele deslocatiuni de trupe. Asiá regimentele din garnisónele Brasiovului si Sabiului voru trece in partea apuséna a monarchiei. Regimentulu Ahlemann, carele garnisonéza acum in Clusiu, va trece la Pest'a. La Sabiu va veni regim. Molinari, la Clusiu regim. Rodici, la Brasiovu regim. Arhiducele Heinrich (nr. 62 cerculu de inrol M. Vásárhely) si la Bistritia batal. 23 de venatori.

*** In sinulu ministeriului ung. pentru agromonia, industri'a si comerciu s'au inceputu desbaterile unei comisiuni, insarcinate cu compunerea unei legi montanistice.

*** „Ung. Ll.“ spune ca mam'a Principelui Milanu domnitorulu Serbiei calatoresce in dietele acestea la fiulu ei la Belgradu.

*** Deputatulu stângei Lad. Tisza alesu la Turd'a a fostu intempinat si in Clusiu si in alte pârti cu ovationi.

*** Comitatele Bihorului si Pestei declara emisulu ministeriale, pentru incunguirarea esceselor la alegeri, de vatemarea autonomiei comitatelor.

*** Din Bucuresci se telegraféza, ca guvernulu a despagubitu pro evreii (austriaci) din Galati cu dóue mii de galbini, cari si fura espedati prin agentulu austriacu Zulauf.

*** Duminec'a trecuta au serbatu catolicii apuseni jubileulu de 50 ani, de cându papa de acum s'a santitu preotu.

*** Fantán'a Schulhoff. Inventiunea acést'a americana a aflatu aplicatiunea sea si aici in Sabiu in casarm'a artileriei, din apropierea orfanotrofiului teresianu. Inventiunea este, ca prin midlocirea unor tîevi ce se batu in pamentu, in tempu de dóue óre au scosu ap'a cea mai buna de beutu. Inventiunea e de mare insemnatate pentru ori cine, cu deosebire pentru trupe, pentru ca ele ori unde voru tabari potu sa capete prin midlocirea acést'e ap'a trebuinciósa.

*** Brasiovu 13 Aprile. Astadi petrecuramu remasțiile pamentesci ale capitanului c. r. din regimentulu de linia conte Gondrecourt nr. 55 Simeón Mazutu nobile de Augustin-hoi in cu o pompa din cele mai stralucite la cas'a eternitati, in cimiteriulu bisericeii gr. or. de aici.

Repausatulu comand ndu unui batalionu in suburbiulu numitu „Kloreria“ ajungându la podulu de piétra calare cu adiutantul i se infuriá calulu de sub densulu si luá fug'a cu repeditiune cátra mór'a de charthia si apucându deodata pre o strata cu întórcere rapedita in stâng'a, capitanulu cadu in drépt'a, lovindu-si capulu in cátu i se crepá in trei pârti nabusindui sângele pre ochi si pre urechi. In data fu dusu la spitalulu ostasiescu, unde impartasindu se cu cele sânte si a datu sufletulu in alu 49-le anu alu vietii, lasându in doliu pre socia sea si unu fiu, cari se afla departati in Leoben in Stiri'a.

Repausatulu e nascutu banatianu; aici cercelá desu besere'a româna si cá atare si cá pre unu ostasiu imperatescu decoratu pentru bravurile sele, pre cari românulu ei scia si stimá, fu onoratu din partea româniloru brasioveni cu o petrecere funebrele splendida, avendu unu convoiu fórté numerosu si alesu, la care luá parte a átu incl. magistratu cátu si ostasimea cu corpulu oficirescu in frunte. Preste momentulu i se desisrtara trei salve urmate de imnulu poporalu. Fia'i tierân'a usiora!
„Gaz. Trans.“

*** Invitare de prenumeratiune: Se afla sub tipariu, si celu multu pâna la finea lunei acestei se va predá prenumerantiloru:

procesur'a civile, ce s'a promulgatu in diet'a trecuta dimpreuna cu ambele ordinatiuni, emise de cátra ministru r. u. de justitia in privinti'a introducerei acestei proceduri si aplicárei ei la esecutiunile cambiali, tradusa de

Dr. Iosifu Gallu v. notariu la sectiunea transilvana a tablei r. u. septemvirali. Opulu acést'a va constá din 13—14 cóle de tipariu, si va contine la capetu si o terminologia scurta pentru orientare mai usiora.

Pretulu de prenumeratiune e 1 florinu pentru unu exemplariu. Dupa 10 exemplarie se va dá rabatu. Bani de prenumeratiune suntu a se tramite in epistole francate editorului deadreptulu, sub adres'a: Pest'a, strada lui Leopoldu (Lipótsza) nr. 5 r. II.

*** Meteorologicu. De joi incóce s'au pornitu tempu seninu si caldu cu nopti recórose cari au tienutu pâna ieri nópte, cându fu nuoréla caldurósa. Diu'a e seninu si ventu.

*** Comisiunea cercetatória (enquéte) in privinti'a reformei de contributiune s'a deschisu in Pest'a sub presiudu lui Lónyay.

*** Festivitate grandiósa va fi in Parisu in 15 Aug. a. c. Atunci se va serbá diu'a de o suta de ani dela nascerea lui Napoleonu I.

*** In comitatulu Solnocului interioru, la ocaziunea siedintiei comitetului comitatense, Gavr. Maniu si dice soci au datu o declaratiune, in carea se exprima nemuliamirea cu legile despre uniane cu adausulu ca sa se sustiena marginele legali a le tieriei si integritatea ei.

*** Ellönör cere reformarea casei magnatiloru, cáci in starea ei presenta imfatisiéza o remasția din tempulu antemartiale.

*** Infioratoriu din unu circ. Din Bailloul (la frontariile franco-belgiee) se serie la unu diuariu „Echo de la Lys“ ca unu domitoriu (imblânditoriu) de lei, ce se afla in societatea circului Brenet, intr'o di se bolnavescó incătu nu se póte produce. Dara in programa era dejá pusa scen'a cu lei si cá punctulu celu mai interesantu din tóta productiunea nu puté sa remána. Ca sa se incungure perplessitatea acést'a se decide directorulu Brennet a se apucá elu de art'a acést'a cutezata. Destulu l'au rogatu amicii lui sa se lase de intreprenderea acést'a. Nu a ascultat si intra in cascior'a leiloru. La inceputu mergeau tôte bine; inse cându a venitu momentulu cá sa tiena inaintea leóei o bucata de carne cruda, in fiéra s'a desceptatu instinctulu celu seibatecu. Directorulu Brennet atunci si perde cumpetulu si de frica pasiesce odata inapoi. Acést'a a fostu nenorocirea lui. Urmeza un'a din scenele cele mai infiorátorie, carea nu se póte descrie. Mai tardiu trasera ómenii vre-o dóuedeci de bucáti de carne sângerósa svecninda, — erau remasțiile directorului.

Nr. 62. Seria: VI.

Provocare. *)

Cátra toti p. t. domni colectanti ai Asociatiunei nationale aradane pentru cultura poporului ro-

mánu, cari suntu in restantia cu agendele lorú.

Apropiându-se terminulu adunării generale ce se va tiené in lun'a viitoria a lui Maiu, a. c. la care subscris'a directiune este insarcinata a substerne raportu specialu despre resultatulu licidárilor si incasáriloru acelorú enorme pretensiuni ale asociatiunei nóstre cu care o parte mare a membriloru inca de la urdirea ei — se afla in restantia cu ofertele anuali, si de óre ce in privinti'a acést'a cea mai mare parte a respectiviloru domni colectanti nici pâna astadi n'au coresponsu recercáriloru facute de aici prin decisiunile cu datulu 10 Maiu, si 14 Iuniu 1868 nr. 43 si 68, apoi la repetit'a provocare din anulu curinte sub nr. 5; prin urmare directiunea vedindu-se in perplessitate in privinti'a realisării mai susespuselor misiuni, se simte constrinse „a provocá de nou“ pre toti p. t. domni colectanti cari au primitu a supra-le agendele de colectura, si pâna in diu'a de astadi n'au arétatu directiunei neei unu resultatulu ori positivu ori negativu: ca se binevoiesca a grabi numai decátu cu efectuirea celorú agende si pentru scurtimea timpulu a strapune resultatulu nesmintitu „pâna la 1 Maiu a. c.“ ca directiunea se aiba tempu de a continua mai departe lucrárele sele in obiectulu acést'a atátu de importantu.

Acei p. t. domni colectanti, cari — in contr'a acceptáriloru asociatiunei nóstre — nu cumva aru fi in pusetiune de a nu poté spriginí scopurile sublime a le asociatiunei nóstre in sfer'a acést'a cu concursurile lorú, — suntu rogati cu tóta onórea a restituí tôte actele si tipariturile ce li s'a trimisu cu suscitátele decisiuni spre dispusetiune ulterióra.

Cându subscris'a directiune si tiene de detorintia a trage tóta atentiunea p. t. domni colectanti a supr'a momentuositatei si importantiei acelorú pretensiuni enorme, care suntu consacrate si oferite „unui scopu filantropicu nationalu“, nutresce cea mai firmá sperantia: cá toti respectivii domni colectanti nu voru intardiá cu realisarea celorú de lipsa, cu atát'a mai vertosu cáci venitoriu si infloiréa Asociatiunei nóstre — mai alesu in tempulu de fatia — suntu incopciate cu esistinti'a si onórea natiunei nóstre, care trebuie se jaca in interesulu faciáru românú binesimilitérin si doritoriu de cultura nationale a poporului românú.

A r a d u, 10 Aprile nou. 1869.

Directiunea asociatiunei nationale aradane pentru cultura poporului românú.

Ioanu Popovicu Desénu, m. p.
presiedinte, directoriu substitutu.

Petru Popovicu m. p.
notariu.

Nr. L3. Seria: VI.

Provocare. *)

Espirându terminulu defipta pre 31 Martiu, nou a. c. pentru tramiterea daruriloru binefacátorie pre scopulu sortitureri de loteria, ce se va arangia in folosulu fondulu asociatiunei nationale, cu ocaziunea adunării generale celei mai de aprôpe; — subscris'a directiune vine cu tóta onórea a rogá pre onoratulu publicu românú doritoriu de cultura nationale si cu deosebire pre respectivii domni si prestimatele lorú dómne si domnióre — cátra care s'au adresatu prin cunoscutulu Apelu — ca se binevoiesca a grabi cu tramiterea binevoitóreloru daruri spre scopulu menitu mai tardiu „pâna la 1 Maiu a. c.“ spre a se poté orientá directiunea inca din buna vreme despre facerea planulu si a sortiloru trebuincióse

Iéra respectivii domni colectanti asiderea suntu pofiti a grabi cu tramiterea listelorú si a efectelorú ce le-au potutu djá procurá, séu de cumv'a n'au fostu in stare a procurá de aceste daruri, se restitué listele macaru si góle.

A r a d u, 10 Apriliu nou 1869.

Directiunea asociatiunei nationale aradane pentru cultura poporului românú.

Ioanu Popovicu Desénu m. p.
presiedinte, directoriu secundariu.

Petru Petrovicu m. p.
notariu.

*) Suntu rogati si cele lalte onorate redactiuni se binevoiesca a reproduce in diuariile lorú aceste provocári.
Directiunea.